

**POLITYKA DOSTĘPNOŚCI
W AKADEMII GÓRNICZO–HUTNICZEJ
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE**

§ 1.

Użyte w dokumencie określenia oznaczają:

- 1) **AGH lub Uczelnia** – Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- 2) **alternatywny dostęp** – dostęp, który może polegać w szczególności na:
 - a) zapewnieniu osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby,
 - b) zapewnieniu wsparcia technicznego, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii,
 - c) wprowadzeniu takiej organizacji, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w niezbędnym dla tych osób zakresie;
- 3) **aplikacja mobilna** – publicznie dostępne oprogramowanie z interfejsem dotykowym zaprojektowane do wykorzystania na przenośnych urządzeniach elektronicznych, z wyłączeniem aplikacji przeznaczonych do użytku na przenośnych komputerach osobistych;
- 4) **bariera** – przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 5) **dostępność** – dostępność architektoniczną, cyfrową oraz informacyjno-komunikacyjną, o których mowa w ustawie o zapewnieniu dostępności oraz ustawie o dostępności cyfrowej, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia;
- 6) **Dział Dostępności** – jednostkę organizacyjną Uczelni wspierającą działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami i poprawy dostępności Uczelni;
- 7) **język** – obejmuje język mówiony i język migowy oraz inne formy przekazu niewerbalnego;
- 8) **komunikacja** – wymianę informacji (danych) pomiędzy przynajmniej dwoma uczestnikami. Nośnikami danych mogą być słowa (komunikacja werbalna), gesty (komunikacja niewerbalna), teksty, obrazy, dźwięki czy też sygnały elektryczne albo fale radiowe na przykład: pismo, różne języki, alfabet Braille'a, dotyk, duża czcionkę, dostępne multimedia jak i sposoby, środki i formy komunikowania się na piśmie, przy pomocy słuchu, języka uproszczonego, lektora oraz formy wspomagające (augmentatywne) i alternatywne, w tym technologia informacyjno-komunikacyjna;
- 9) **koordynator ds. dostępności w jednostce** – osobę wyznaczoną przez kierownika jednostki organizacyjnej do działań na rzecz zapewnienia dostępności w tej jednostce, na zasadach określonych w niniejszym zarządzeniu;
- 10) **osoba z niepełnosprawnością** – osobę, która ma długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać jej pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami, w szczególności osobę posiadającą orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.) lub orzeczenie odpowiednie, jak również osobę nieposiadającą orzeczenia, w szczególności: osobę chorującą przewlekle, osobę z doświadczeniem kryzysu psychicznego, osobę ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, osobę w spektrum autyzmu. Długotrwałość naruszenia sprawności rozumiana jest adekwatnie do procesu kształcenia, prowadzenia badań naukowych itp. Okres naruszenia sprawności obejmuje również przewidywany czas tego naruszenia;
- 11) **osoba ze szczególnymi potrzebami** – osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 12) **Polityka Dostępności** – niniejszy dokument;
- 13) **racjonalne usprawnienie** – konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami; stosowane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań dla zapewnienia dostępności;

- 14) **standardy dostępności** – zbiór wytycznych i rekomendacji wprowadzonych przez Rektora w celu wdrożenia rozwiązań, mających na celu zapewnienie dostępności wszystkim jej użytkownikom w aspekcie architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym.;
- 15) **strona internetowa** – zbiór uporządkowanych logicznie, połączonych ze sobą przez nawigację oraz linki, elementów prezentowanych za pomocą przeglądarki internetowej pod jednolitym adresem elektronicznym;
- 16) **uniwersalne projektowanie** – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania; projektowanie uwzględniane w szczególności w celu spełnienia minimalnych wymagań dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności;
- 17) **ustawa o dostępności cyfrowej** – ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1440 ze zm.),
- 18) **ustawa o zapewnianiu dostępności** – ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r., poz. 2240);
- 19) **ustawa o rehabilitacji osób niepełnosprawnych** – ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.);
- 20) **ustawa PSWiN** – ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.);
- 21) **wsparcie** – wsparcie udzielane przez Uczelnię w formie niematerialnej, w związku z zapewnieniem osobom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w życiu Uczelni i społeczności akademickiej, w tym w procesie rekrutacji na studia, kształceniu, prowadzenia badań naukowych, wydarzeniach kulturalnych i sportowych.

§ 2.

1. Uczelnia stwarza osobom ze szczególnymi potrzebami warunki do pełnego udziału w życiu Uczelni i społeczności akademickiej, w tym:
 - 1) procesie rekrutacji na Uczelnię w celu odbywania kształcenia;
 - 2) kształceniu;
 - 3) prowadzeniu działalności naukowej;
 - 4) wydarzeniach kulturalnych i sportowych;
 - 5) działalności organizacyjnej.
2. Do realizacji postanowień Polityki Dostępności zobowiązani są wszyscy członkowie wspólnoty Uczelni – pracownicy, studenci i doktoranci.
3. W celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Uczelnia dąży do powszechnego stosowania zasad uniwersalnego projektowania oraz racjonalnych usprawnień we wszystkich obszarach prowadzonej działalności, z uwzględnieniem co najmniej:
 - 1) w zakresie dostępności architektonicznej:
 - a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
 - c) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
 - d) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy o rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
 - e) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;
 - 2) w zakresie dostępności cyfrowej – wymagania określone w ustawie o dostępności cyfrowej;
 - 3) w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
 - a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. z 2023 r., poz. 20), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,

- b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
 - c) zapewnienie na stronach internetowych Uczelni informacji o zakresie jej działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
 - d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z Uczelnią w formie określonej w tym wniosku;
- 4) realizację przez Uczelnię obowiązku zapewnienia dostępu alternatywnego osobie tego wymagającej, jeżeli Uczelnia nie jest w stanie, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, zapewnić dostępności w zakresie, o którym mowa w pkt 1, 2 i 3.
4. Wsparcie edukacyjne w AGH na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, jest realizowane z uwzględnieniem następujących zasad:
- 1) indywidualizacji,
 - 2) podmiotowości,
 - 3) rozwijania potencjału osoby ze szczególnymi potrzebami,
 - 4) racjonalności dostosowania,
 - 5) utrzymania standardu akademickiego,
 - 6) adaptacji najbliższej standardowi przebiegu zajęć,
 - 7) równych praw i obowiązków.

§ 3.

1. Za prowadzenie działań dla zapewnienia dostępności w AGH odpowiadają:
 - 1) kierownik Działu Dostępności,
 - 2) Dział Dostępności,
 - 3) kierownicy jednostek organizacyjnych oraz powołani przez nich koordynatorzy ds. dostępności w jednostkach organizacyjnych, w zakresie realizowanych przez nich zadań.
2. Do zadań kierownika Działu Dostępności należy w szczególności:
 - 1) monitorowanie działalności Uczelni w zakresie zapewniania dostępności co najmniej w zakresie określonym w ustawie o zapewnianiu dostępności, ustawie o dostępności cyfrowej, ustawie PSWiN oraz standardach dostępności,
 - 2) sporządzanie raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z wymogami ustawy o zapewnianiu dostępności,
 - 3) wydawanie rekomendacji w zakresie poprawy dostępności,
 - 4) współpraca z jednostkami Uczelni według ich właściwości w celu opracowania standardów dostępności w poszczególnych obszarach i przedstawienie ich do zatwierdzenia Rektorowi.
3. Do zadań Działu Dostępności należy w szczególności:
 - 1) pozyskiwanie informacji o kandydatkach, studentach, doktorantach i pracownikach ze szczególnymi potrzebami wynikającymi ze stanu zdrowia, w tym osobach z niepełnosprawnościami oraz ich potrzebach w zakresie zapewnienia dostępności i równych szans,
 - 2) wsparcie merytoryczne i organizacyjne osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie procesu przyjmowania na studia, kształcenia, prowadzenia badań naukowych, pracy oraz udziału w wydarzeniach kulturalnych i sportowych,
 - 3) wsparcie działań jednostek Uczelni zapewniających dostępność i wsparcie osobom ze szczególnymi potrzebami w ramach prowadzonych przez nie działalności,
 - 4) realizacja działań na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie stwarzania warunków do ich pełnego udziału w procesie rekrutacji na studia, kształceniu, prowadzeniu badań naukowych i pracy,
 - 5) wydawanie zaświadczeń lub zaleceń o zakresie wsparcia dla kandydatów lub studentów, lub doktorantów,
 - 6) inicjowanie zmian przepisów prawa wewnętrznego Uczelni oraz organizacyjnych w zakresie zapewniania dostępności i równych szans osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami,
 - 7) opiniowanie projektów realizowanych w Uczelni w kontekście zapewniania dostępności i równych szans osób ze szczególnymi potrzebami,

- 8) inicjowanie działań na rzecz poprawy świadomości społeczności AGH w zakresie zapewniania dostępności,
 - 9) inicjowanie i organizowanie współpracy Uczelni z innymi podmiotami w zakresie zapewniania dostępności,
 - 10) współpraca międzyuczelniana przy wymianie doświadczeń w zakresie edukacji akademickiej osób ze szczególnymi potrzebami,
 - 11) udział w zapewnieniu osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, możliwości zakwaterowania w domach studenckich, wyposażonych w infrastrukturę dostosowaną do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
 - 12) monitorowanie otoczenia zewnętrznego w celu pozyskania informacji o rozwiązaniach technicznych, materiałowych, sprzętowych i organizacyjnych w celu tworzenia i ciągłego rozwijania standardów dostępności obowiązujących w Uczelni,
 - 13) udział w projektowaniu i realizacji prac adaptacyjnych dotyczących obiektów, pomieszczeń i terenu Uczelni, w celu uwzględnienia ich dostosowania do możliwości i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
 - 14) podejmowanie działań prozawodowych mających na celu wzmocnienie potencjału zawodowego studentów, doktorantów i absolwentów ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami,
 - 15) prowadzenie rejestru wszystkich wniosków o dostęp w innej formie niż zwyczajowo stosowana oraz odpowiedzi/rozwiązań stosowanych jako środki alternatywne,
 - 16) prowadzenie szkoleń dla pracowników, doktorantów i studentów, w celu podnoszenia kompetencji i świadomości w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
 - 17) zbieranie od wszystkich jednostek Uczelni danych potrzebnych do sporządzenia raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z wymogami ustawy o zapewnianiu dostępności.
4. Szczegółowe zasady funkcjonowania oraz zadania Działu Dostępności określa odrębne zarządzenie Rektora.
5. Do zadań kierowników jednostek organizacyjnych należy, odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności, w szczególności:
- 1) uwzględnianie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w planowanej i realizowanej działalności, w tym w ramach kształcenia i prowadzenia badań naukowych, w szczególności uwzględnianie uniwersalnego projektowania i dostępności w programach kształcenia;
 - 2) usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu;
 - 3) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie pełnego udziału w działalności jednostki organizacyjnej, w tym odpowiednio: w kształceniu, działalności naukowej, wydarzeniach, itp.;
 - 4) zapewnianie dostępności w stosunku do posiadanych zasobów, usług i procesów, według potrzeb i uprawnień;
 - 5) określanie w treści warunków zamówień publicznych warunków służących zapewnieniu dostępności w zakresie tych zamówień publicznych;
 - 6) zatwierdzanie planów cząstkowych w jednostce na potrzeby sporządzenia planu działania na rzecz zapewniania dostępności w AGH oraz nadzór nad realizacją tych planów cząstkowych;
 - 7) wyznaczenie koordynatora ds. dostępności w jednostce, na zasadach określonych w ust. 6.
6. Koordynatorzy ds. dostępności w jednostce są wyznaczani przez kierowników jednostek organizacyjnych w rozumieniu Regulaminu Organizacyjnego AGH. Kierownicy jednostek mogą wyznaczyć więcej niż jednego koordynatora ds. dostępności, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami i specyfiką wewnętrznych jednostek.
7. Do zadań koordynatora ds. dostępności w jednostce należy w szczególności:
- 1) monitorowanie zapewniania dostępności i równych szans osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, w zakresie, o którym mowa w § 2 ust. 3;
 - 2) współpraca z Działem Dostępności w zakresie ustalenia i realizacji wsparcia dla studentów, doktorantów i pracowników jednostki organizacyjnej;
 - 3) przygotowanie w jednostce planów cząstkowych na potrzeby sporządzenia planu działania na rzecz zapewniania dostępności w AGH oraz realizacja tych planów cząstkowych;
 - 4) prowadzenie rejestru wszystkich wniosków składanych do jednostki o dostęp do informacji lub pomieszczeń w innej formie niż zwyczajowo stosowana oraz odpowiedzi/rozwiązań

stosowanych jako środki alternatywne i przekazywanie go do Działu Dostępności po zakończeniu kwartału;

- 5) niezwłoczne zawiadamianie Działu Dostępności o wszelkich istotnych nieprawidłowościach na Uczelni w zakresie zapewniania równych szans osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w szczególności w dostępie do kształcenia i prowadzenia badań naukowych oraz innych usług świadczonych przez Uczelnię.

§ 4.

1. W celu zapewnienia dostępności, o której mowa w § 2 ust. 3, Uczelnia wprowadza i stale rozwija standardy w zakresie dostępności architektonicznej, dostępności cyfrowej oraz dostępności informacyjno-komunikacyjnej.
2. Standardy dostępności opracowują Dział Dostępności wspólnie z jednostkami Uczelni odpowiedzialnymi za zarządzanie poszczególnymi obszarami.
3. Uzgodnienie wypracowanych standardów dostępności potwierdzają kierownik Działu Dostępności oraz:
 - 1) Kanclerz w obszarze dostępności architektonicznej, o której mowa w § 2 ust. 3 pkt 1;
 - 2) Dyrektor ds. IT w obszarze dostępności cyfrowej, o której mowa w § 2 ust. 3 pkt 2;
 - 3) Dyrektor CKiM w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej, o której mowa w § 2 ust. 3 pkt 3.
4. Rektor zatwierdza uzgodnione standardy, a w przypadku wystąpienia braku uzgodnień kieruje standardy do wydania opinii przez właściwe komisje i po ich uzyskaniu podejmuje ostateczną decyzję.
5. Zatwierdzone przez Rektora standardy są publikowane na stronie Działu Dostępności i stanowią zbiór zaleceń do stosowania w całej Uczelni, z zaznaczeniem ze odstępstwo od ich stosowania, bez wprowadzenia racjonalnego rozwiązania musi mieć uzasadnione ważne przyczyny merytoryczne i uzyskać zatwierdzenie Rektora lub upoważnionej przez niego osoby.
6. Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań i projektów – organizacyjnych, modernizacyjnych, inwestycyjnych, remontowych – w obszarach architektonicznym, cyfrowym lub informacyjno-komunikacyjnym włączają przedstawiciela Działu Dostępności do zespołów realizacyjnych na etapach projektowym, wykonawczym i odbiorowym.